

πων νόμος ἔξει τὸ ἐνεργόν, καὶ τὰ συναπτόμενα πρόσωπα καθαρὰν ἀπρεπῶν ὁμιλιῶν ἔξουσι τὴν συναρμογὴν· καὶ εἴ τις παρὰ ταῦτα διαπραξεται ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Ἰουλίου μηνὸς τῆς ζ' ἰνδικτιῶνος τοῦ ε' ἔτους, ὁ μὲν ταβουλᾶριος τῆς νομῆς ἐκπεσεῖται, οἱ δὲ τὴν μνηστείαν πρόωρον ἐργαζόμενοι παρὰ τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκεικῶν τὸ ἐπρωτημένον πρόστιμον εἰσπραχθήσεται.

ΕΤΕΡΑ ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

[Φύλ. 156. 6]. Ἰσμεν κατὰ τὸν Ἰούλιον μῆνα τῆς αὐτῆς ζ' ἰνδικτιῶνος ε' ἔτους νομοθέσαντες περὶ γάμου καὶ μνηστείας ὅσα τῇ τοιαύτῃ νομοθεσίᾳ καὶ τῇ σῇ ἀναφορᾷ περιέληπται, καὶ τούτων οὐδὲν παρακινήθῃαι ἀνεχόμεθα, ἀλλὰ μένειν ἀπαρεγγχειρήτα βουλόμεθα καὶ ἀναλλοίωτα μέχρι παντός, καὶ τὴν τε σύστασιν τῆς μνηστείας καὶ τοῦ γάμου, ὥσπερ εἴρηται, γίνεσθαι, τὸν τε χρόνον τηρεῖσθαι ἀκαινοτόμητον καὶ τῶν συναρμοζομένων, τὸν μὲν, τῶν ιδ' ἑτῶν εἶναι μείζονα, τὴν δὲ τῶν ια', ἐπεὶ δὲ οὐδὲν τόδε διατετύπεται, εἴτε λυόμεναι προστίμων ἔσονται καταβολαῖς αἱ τοιουτοτρόπως συνιστάμεναι μνηστεῖαι εἴτε καὶ ἀδιάλυτοι μενοῦσι τὸ παράπαν, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸς ἐρωτήσας καὶ περὶ τούτου, θεσπίζομεν τὰς τοιαύτας μνηστείας, αἱ καὶ κυρίως μνηστεῖαι τυγχάνουσιν, ἀμετακινήτους μένειν καὶ ἀμεταπτώτους, καὶ τὸ ὅλον ἄλυτους ἅτε Θεοῦ μέσον τῶν συναπτομένων εἰσαγομένων· καὶ τὴν τοιαύτην συναρμογὴν διὰ τῆς τῶν εὐχῶν ἱεροτελεστίας κρατύνοντες, καὶ μηδέποτε ταύτας προστίμων ἀναλύεσθαι δόσεσιν, ἅτε οὐδὲ τοῖς συμβολαίοις λοιπὸν ἐγγραφῆσονται· ὅτι μηδὲ παρ' αὐτῶν αἱ μνηστεῖαι κρατύνονται ἀλλὰ τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπικλήσεως, αἵ περ καὶ ἄλυτοι τὸ παράπαν μενοῦσι, μόναις λυόμεναι ταῖς αἰτίαις, αἷς καὶ οἱ γάμοι, οἷς ἰσοδυνάμους εἶναι νενομοθέτηται· καὶ τὰ κωλύμενα δὲ συγγενικά πρόσωπα πρὸς γάμον ἢ μνηστείαν, κατὰ τὸ δόξαν ἔξει τὴν κώλυσιν· καὶ παρὰ τὰ διηγορευμένα τῇδε τῇ διατάξει ὑπ' οὐδενὸς τι διαπραχθήσεται, εἰ μὴ που βασιλεὺς οἰκονομικῶς τινι λόγῳ τὴν τε μνηστείαν καὶ τὴν ἐξ ἱερολογίας συναρμογὴν ἐντὸς τῶν ὁρισθέντων ἐτῶν ἐπιτρέψοιεν, βασιλεῦσι γὰρ ἔξεστιν ὑπερτέρως ἢ κατὰ νόμους οἰκονομεῖν· ὥσπερ ὁ σοφὸς τε εἴρηκε βασιλεὺς καὶ τῶν νομοθεσιῶν αἱ πρεσβύτεραι· καὶ αὐτὸν δὲ τὸν χρόνον συντέμνοντες, οὐχὶ καὶ τὴν φυσικὴν ἐφήσουσι σύνοδον ἕως τῶν ἀρμοζομένων, ὁ μὲν, τὸν ιδ' ἐνιαυτόν, ἡ δὲ τὸν ια' ὑπερβῇ, τῶν γονέων ἐπιμελῇ τίθεσθαι φυλακὴν ὀφειλόντων, τοῦ μὴ τι πρὸ τοῦ ῥηθέντος πραχθῆναι χρόνου, ὥστε τοῦτο διαπραχθέντος τὴν ἄωρον μίξιν καὶ τῶν γεννητόρων αὐτοῦ, τοῖς κατὰ τῶν φρο-

ρέων νόμοις ὑποκεισομένων· καὶ ὅτε δὲ βασιλεὺς μνηστείας ἢ γάμου καινοτομήσει καιρόν, εἰ θανάτῳ διασταίεν ὡς ἀρμοζόμενοι πρὸ τοῦ ὁρισθέντος τῷ πράγματι χρόνου, ἔξει καὶ οὕτω τὴν κώλυσιν τὰ κωλύμενα πρόσωπα, καὶ οὐκ ἔξεστι τοῖς εὐάφορον, πρὸς τὸ τολμᾶν τὰ ἀτόλμητα, τῷ πρὸ τοῦ δοκοῦντος ταῖς ἡμετέραις διατάξεσι χρόνου τὴν μνηστείαν ἢ τὸν γάμον τὴν λύσιν θανάτῳ δέξασθαι· τὸ γὰρ ἐλλείπον τοῦ τελείου τῆς μνηστείας ἢ τοῦ γάμου ἢ τοῦ βασιλείως ἀναπληροῦσα οἰκονομία ἀπαράβατον τηρήσει τοῖς κεκωλυμένοις τὴν κώλυσιν· καὶ οὐδαμῶς θήσουσι συναλλάγματα κωλύμενον· ἀλλ' ὅσα ἐξ ἀκριβοῦς μνηστείας, ἢ τελείου γάμου κωλύονται συναλλάγματα, ταῦτα...

Μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος ε' ε'.

ΦΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΡΙΣΛΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

Μετὰφρασις Χ. Ἀννίνου.

(Συνέχεια ἰδε προηγούμενον φύλλον).

Χάρις εἰς τὴν κλοκαγαθίαν τοῦ γαμβροῦ τοῦ ὁ κ. Σέβης εἶχε κατορθώσει νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν νέαν του ιδιοτροπίαν. Ἀπὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν κατόκει εἰς τὸ περίφημον μαγαζεῖον τῆς ὁδοῦ Μάιλ, παρῆγε δὲ ἀληθῆς ἐκπληξὴν εἰς ὅλην τὴν συνοικίαν τὸ καταστήμα ἐκεῖνο τὸ ἄνευ ἐμπορευμάτων, οἷνις τὰ παράθυρα ἠνοίγοντο τὴν πρωΐαν καὶ ἐκλείοντο τὴν ἑσπέραν ὅπως τὰ τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν καταστημάτων. Εἶχον τοποθετηθῇ σκελετοὶ καὶ αἱ θῆκαι ὀλόγυρα, μία καινουργῆς τράπεζα τοῦ συναλλακτηρίου, ἐν χρηματοκιβώτιον ἀνοιγόμενον διὰ μυστικῆς μεθόδου, μεγάλαι πλάστιγγες. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ κ. Σέβης ἦτο κάτοχος τῶν στοιχείων ἐμπορίου τινός, οἰουδήποτε, χωρὶς ἀκριβῶς νὰ γνωρίζῃ ἀκόμη ποῖον εἶδος ἔμελλε νὰ ἐκλέξῃ.

Ἐσκέπτετο περὶ τούτου ἡμέραν τε καὶ νύκτα περιφερόμενος ἐντὸς τοῦ μαγαζείου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἦσαν καὶ ἐπιστεωρευμένα πλεῖστα ὅσα ὀγκώδη ἔπιπλα τοῦ κοιτῶνος, ἅτινα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μετακομισθῶσιν εἰς τὸ ὀπίσθιον τοῦ μαγαζείου μέρος. Ἐσκέπτετο ἐπίσης καὶ ὅτε ὄρθιος εἰς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας τοῦ ὁ ἀνθρωπίσκος, μὲ μίαν γραφίδα παρὰ τὸ οὐς ἐνετράφα θεώμενος τὴν τύρβην τοῦ παρισυνού ἐμπορίου. Τοὺς διερχομένους ὑπαλλήλους μὲ τὰ δειγματολόγια ὑπὸ μάλης, τὰς χειραμαχίας, τὰ λεωφορεῖα, τοὺς ἀχθοφόρους, τὰ μονότροχα ἀμαξία, τὸ γοργὸν ἄνοιγμα τῶν δεμάτων πρὸ τῶν θυρῶν τῶν πλησιοχώρων ἐμπορικῶν καταστημάτων, τὰ δέματα ἐκεῖνα τῶν ὑφασμάτων ἢ τῶν σειρητιῶν ἅτινα ἔψαυον σχεδὸν τὸν βόρβορον τοῦ βυακίου τῆς ὁδοῦ πρὶν εἰσχωρῶσιν εἰς τὰ ὑπόγεια, εἰς

τὰς ζοφερὰς ἐκείνας ὁπὰς τὰς πλήρεις πλούτου, ἔνθα φέεται καὶ βλαστάνει ἡ περιουσία τῶν ἐμπορικῶν οἰκῶν, ταῦτα πάντα βλέπων ἡγαλλία ὁ κ. Σέβης.

Ἐτέρπετο μαντεύων τὸ περιεχόμενον τῶν δεμάτων, παρειαίσκετο πρῶτος εἰς τὰς θορυβώδεις συναθροίσεις ὁσάκις βάρος τι κατέπιπτε τυχαίως ἐπὶ τῶν ποδῶν διαβάτου, ἢ ὁσάκις οἱ ἀνυπόμονοι καὶ ἀτίθασσοι ἵπποι φορτηγοῦ ἀμαξίου ἐκ τῶν ἐπιμήκων ἐστρέφοντο πλαγίως ὥστε νὰ φράττωσι μὲ τὴν ἀμαξάν τὴν ὁδὸν καὶ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν κυκλοφορίαν. Εἶχε πρὸς τοῦτοις καὶ τὰς παντοίας ἄλλας εὐχαρίστους ἀσχολίας τοῦ ἄνευ πελατῶν μικρεμπόρου, δηλαδὴ τὸ θέαμα τῆς βραγδαίως καταπιπτούσης βροχῆς, τὰ τυχαία συμβάντα, τὰς κλοπὰς, τὰς ἐριδας...

Περὶ τὸ τέλος τῆς ἡμέρας ὁ κ. Σέβης ζαλισμένος, ἐμβρόντητος, κατάκοπος ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν ἄλλων, ἐξηπλοῦτο ἐπὶ τῆς ἐδρας του καὶ ἔλεγε πρὸς τὴν σύζυγόν του ἀπομάσσων τὸν ἰδρώτα του:

— Νά!... αὐτὸς ὁ βίος μου χρειάζεται!... ὁ ἐνεργητικὸς βίος!

Ἡ κυρία Σέβη ἐμειδία γαληνίως οὐδὲν ἀπαντῶσα. Συνειθισμένη εἰς πάσας τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ συζύγου τῆς ἐγκατέστη ὅπως ἡδυνήθη κάλλιον ἐντὸς τοῦ ὀπισθίου μέρους τοῦ μαχαζείου, βλέποντος πρὸς αὐλήν τινα σκοτεινὴν, ἐπαρηγορεῖτο ἀναλογιζομένη τὴν παλαιὰν εὐημερίαν τῶν γονέων τῆς, τὴν καλὴν τύχην τῆς θυγατρὸς τῆς, αἰετοτε δὲ εὐπρεπῶς ἐνδεδυμένη εἶχεν ἤδη προσελκύσει τὸ εἶδος τῶν γειτόνων καὶ τῶν πῆριξ πωλητῶν.

Τοῦτο μόνον καὶ οὐδὲν πλέον ἐπόθει, νὰ διακρίνηται ἐκ τῶν συζύγων τῶν ἐργατῶν πολλὰκις πλουσιωτέρων αὐτῆς, νὰ διατηρῇ ποῖαν τινα περιωπήν. Αὐτὴ ἦτο ἡ διαρκὴς μέριμνά τῆς· διὸ καὶ τὸ ὀπίσθιον δωμάτιον ἔνθα διέμενε καὶ ὅπου ἡ νύξ ἐπῆρχετο ἀπὸ τῆς τρίτης ὥρας ἤστραπτεν ἐκ τῆς καθαριότητος καὶ τῆς εὐταξίας. Κατὰ τὴν ἡμέραν μία κλίνη ἐχρησίμευε καὶ ὡς ἀνάκλιντρον, ἐν ἐπώμιον ἐξετέλει χρὴν τάπητος τραπεζίου, ἡ ἐστὶν ἐχρησίμευεν ὡς μαγειρεῖον προφυλαττομένη ὑπὸ διαχωρίσματος κινητοῦ καὶ ἐπὶ πυράνθου ἐμαγειρεύοντο τὰ φαγητά. Ἡ γαλήνη ἦτο ὁ μόνος πόθος τῆς ἀγαθῆς ἀτυχοῦς γυναίκος, τῆς ταρρασσομένης ἐξ ὅλων τῶν ταλαντεύσεων τοῦ ὀχληροῦ συμβίου τῆς.

Ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ὁ κ. Σέβης ἀνέγραψε διὰ μεγάλων κεφαλαίων γραμμάτων ἄνωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ καταστήματός του:

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ — ΕΞΑΓΩΓΗ

Ἄλλ' ἄνευ ἰδιαιτέρας περὶ τοῦ ἐμπορεύματος μνείας. Οἱ γείτονές του ἐπώλουν τούλια, ἐριούχα, πανία· αὐτὸς ἦτο διατεθειμένος νὰ πωλῇ τὰ πάντα, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ τέλους

νὰ ἐκλέξῃ ἐν εἶδος. Πόσας δικαιολογίας ἤκουε περὶ τούτου ἡ κυρία Σέβη καθ' ἐκάστην ἐσπέραν πρὸ τοῦ ὕπνου!

— Ἀπὸ πανικὰ δὲν εἰζεύρω καλὰ, ἀλλὰ ὅσον διὰ τσόχαις, ἔννοιά σου! "Ἄν ὅμως κάμω ἐμπόριον εἰς τὰς τσόχας, μοῦ χρειάζεται καὶ ἓνας ὑπάλληλος διὰ νὰ ταξειδεύῃ, ἐπειδὴ τὰ καλότερα εἶδη ἔρχονται ἀπὸ τὸ Σεδάν καὶ ἀπὸ τὸ Ἐλμπέφ. Δὲν σοῦ λέγω διὰ τὰ χρωματιστὰ πανία· πρέπει νὰ εἶνε καλοκαίρι. Διὰ τὸ τοῦλι εἶνε ἀδύνατον, ἐπειδὴ ἡ ἐποχὴ εἶνε πολὺ προχωρημένη τώρα.

Συνηθέστατα δὲ ἔθετε τέρμα εἰς τὴν ἀμφιβολίαν του λέγων!

— Ἡ νύκτα δίδει συμβουλὰς... ἄς κοιμηθῶμεν!

Καὶ κατεκλίνετο πρὸς μεγίστην εὐχαρίστησιν τῆς συζύγου του.

Μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας μῆνας τοιοῦτου βίου ὁ κ. Σέβης ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται. Βαθμηδὸν ἐπανήλθον εἰς αὐτὸν αἱ ἡμικρανίαι καὶ ἡ ζάλη. Ἡ συνοικία ἦτο πολὺ θορυβώδης, νοσηρά. Ἀλλως τε αἱ ἐργασίαι δὲν ἠδουκίμουν. Τίποτε δὲν ἐπῆγαινε ἐμπρὸς οὐδὲ αἱ τσόχαι, οὐδὲ τὰ ὑφάσματα, τίποτε!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τῆς νέας κρίσεως ἡ δεσποινὶς Πλανῆ, ἡ «ἀδελφὴ μου» ἐπεχείρησε τὴν ἀποβλέπουσαν εἰς τὴν Σιδωνίαν ἐπίσκεψιν.

Ἡ γεροντοκόρη καθ' ὁδὸν εἶχεν ἀποφασίσει νὰ φανῇ ἐπιφυλακτικῇ. Ἀλλ' ὅπως συμβαίνει εἰς πάντας τοὺς δειλοὺς, εὐθὺς ὡς εἰσῆλθε καὶ ἀμέσως μετὰ τὰς πρώτας λέξεις ἀπηλλάγη τοῦ βάρους τῆς ἀποστολῆς τῆς.

Ἡ ἐντύπωσις ὑπῆρξε δραματικὴ. Ἀκούουσα κατηγορουμένην τὴν θυγατέρα τῆς ἡ κυρία Σέβη ἡγέρθη καταγανακτημένη. Οὐδέποτε θὰ ἐπείθετο νὰ πιστεῖται τοιαῦτα πράγματα. Ἡ καυμένη ἡ Σιδωνία ἦτο θῦμα αἰσχρὰς συκοφαντίας.

Ὁ κ. Σέβης ἀφ' ἐτέρου ἀπέδωκε τραγικὴν χροιάν εἰς τὸ πρᾶγμα, μεταχειριζόμενος φρασολογίαν πουμπώδη, δεικνύων στάσιν ὑπερήφανον. Ἀνάγων τὰ πάντα εἰς τὸν ἑαυτὸν του κατὰ τὴν συνήθειάν του. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ὑποθέσουν ὅτι τὸ ἰδικόν του τέκνον, μία δεσποινὶς Σέβη, θυγάτηρ ἀξιότιμου ἐμπόρου, γνωστοῦ, πρὸ τριακονταετίας εἰς τὴν ἀγοράν ἦτο ἱκανὴ νὰ... Τί καθήσθε καὶ λέγετε;

Ἡ δεσποινὶς Πλανῆ ἐπέμεινε. Ἐλυπεῖτο πολὺ διότι ἡδύνατο νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀρεσκομένη εἰς τὴν καταλαλιάν καὶ τὴν διάδοσιν κακῶν εἰδήσεων· ἀλλ' ὑπῆρχον δυστυχῶς ἀποδείξεις ἀναμφισβήτητοι. Εἰς ὅλους πλέον ἦτο γνωστὸν τὸ πρᾶγμα.

— Ἔστω καὶ ὅτι ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα!..

ἀνέκραζεν ὁ κ. Σέβης ὀργισθεὶς ἐκ τῆς ἐπιμονῆς τῆς. Ἡμεῖς τάχα πρέπει νὰ φροντισώμεν; . . Ἡ θυγάτηρ μας εἶνε ὑπανδρευμένη. Ζῇ μακρὰν τῶν γονέων τῆς. Εἰς τὸν σύζυγόν τῆς στέκει, ὁ ὅποιος εἶνε πολὺ μεγαλείτερος ἀπ' αὐτήν, νὰ τὴν συμβουλευσῇ, νὰ τὴν καθοδηγήσῃ. . . Αὐτὸς οὔτε κἀν τὸ ἐσυλλογίσθη!

Καὶ ὁ ἀνθρωπίσκος τότε ἤρχισε νὰ ἐκστομίζῃ παντοῖα ὅσα κατὰ τοῦ γαμβροῦ του, κατὰ τοῦ κοιμισμένου ἐκείνου Ἐλβετοῦ, ὅστις κατεγίνετο εἰς τὸ γραφεῖόν του νὰ ἐφευρίσκη μηχανάς, ἤρνεϊτο νὰ συνοδεύῃ τὴν σύζυγόν του εἰς τὰς συναστροφάς τοῦ ἐκλεκτοῦ κόσμου καὶ προϋτίμα ὑπεράνω παντός ἄλλου τὰς ἐξεῖς τὰς ὁποίας εἶχεν ὡς γεροντοπαλλήκαρον, τὴν καπνοσύριγγα καὶ τὸ ζυθοπωλεῖον.

Ἐπρεπε νὰ ἐβλέπετε μὲ ποῖαν ἀριστοκρατικὴν περιφρόνησιν ἐπρόφερον ὁ κ. Σέβης τὴν λέξιν «ζυθοπωλεῖον! . . .» Καὶ ἐντούτοις καθ' ἐκάστην ἐσπέραν μετέβαιναν εἰς αὐτὸ πρὸς ἐντάμωσιν τοῦ Ῥίσελρ καὶ τὸν ἐπέπληττε σφυρῶς ἂν τυχόν ἤθελε λείψει ἀπὸ τὴν συνέντευξιν.

Εἰς τὸ βάθος ὅλης αὐτῆς τῆς φλυαρίας ὁ ἔμπορος τῆς ὁδοῦ Μάιλ — παραγγελλαι ἐξαγωγή — ἐκρυπτεν ἰδέαν λίαν σαφῇ. Ἦθελε ν' ἀφήσῃ τὸ μαγαζεῖον, ν' ἀποσυρῇ ἐκ τῆς ἐργασίας, ἀπὸ τινος δὲ χρόνου διελογίζετο νὰ μεταβῇ πρὸς τὴν Σιδωνίαν καὶ νὰ τὴν πείσῃ ὅπως λάβῃ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῶν νέων σχεδίων του. Δὲν ἦτο λοιπὸν ἡ στιγμὴ κατὰλληλος διὰ σκηνᾶς δυσάρεστους, διὰ λόγους περὶ πατρικῆς ἐξουσίας καὶ συζυγικῆς τιμῆς. Ἡ δὲ κυρία Σέβη ὅπως οὖν ἦττον νῦν ἢ πρὸ ὀλίγου πεπεισμένη περὶ τῆς ἀθωότητος τῆς θυγατρὸς τῆς ἐτήρει βαθυτατὴν σιγὴν. Ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ἐπέθυμει νὰ ἦτο κωφὴ, ἄλαλος, νὰ μὴ εἶχε γνωρίσει ποτὲ τὴν δεσποινίδα Πλανῆ.

Ὅπως πάντες ὅσοι ὑπῆρξαν δυστυχέστατοι ἀπεναρκοῦτο εὐχαρίστως ἐν τῇ προσπεποιημένῃ γαλήνῃ καὶ ἐθεώρει τὴν ἄγνοιαν προτιμητέαν παντός ἄλλου. Δὲν ἦτο λοιπὸν ἀρετὰ θλιβερὸς ὁ βίος, μέγιστε Θεέ! Ἐπειτα ἡ Σιδωνία ὑπῆρξε πάντοτε καλὴ θυγάτηρ· διατὶ νὰ μὴ εἶνε καὶ ἐξαίρετος σύζυγος;

Ἡ ἡμέρα ἦτο περὶ τὴν δύσιν.

Σοβαρῶς ὁ κ. Σέβης ἡγέρθη ὅπως κλείσῃ τὰ παραθύρα τοῦ ἐργαστηρίου του καὶ ἀνάψῃ μίαν φωτοβολίδα τοῦ φωταερίου, φωτίσασαν τὴν γυμνότητα τῶν τοίχων, τὰς στιλπνάς σκευοθήκας, ὅλον τέλος τὸ παραδόξον ἐκεῖνο ἐσωτερικὸν τὸ πολὺ ὁμοιάζον μὲ τὴν ἐπιούριον χρεοκοπίας. Σιγηλὸς, μὲ τὰ χεῖλη συνεσφιγμένα περιφρονητικῶς δι' ἀποφάσεως ἀπολύτου ἀφωνίας, ἐφίανετο λέγων πρὸς τὴν γεροντοκόρην: «Ἡ ἡμέρα ἐτελείωσε . . . πρέπει καθίς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν κατοικίαν του . . .» Ἐν τῷ μεταξύ δὲ

ἠκούετο εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ μαγαζείου ἡ κυρία Σέβη ἥτις ἐθρῆναι περιερχομένη πέριξ τοῦ ἐτοιμαζομένου δείπνου.

Ἡ ἐπίσκεψις τῆς δεσποινίδος Πλανῆ ὑπῆρξεν ἄγονος.

— Λοιπὸν; ἠρώτησεν αὐτὴν ὁ γηραιὸς Σιγισμὸνδος ὅστις τὴν ἀνέμενε μετ' ἀνυπομονησίας.

— Δὲν ἠθέλησαν νὰ μὲ πιστεύσουν καὶ εὐγενῶς μὲ ἀπέμπεψαν.

Καὶ ἦτο ἐνδακρυσ ἀκόμη ἐκ τῆς ταπεινώσεως ἣν ὑπέστη.

Ὁ γέρον ἐγένετο καταπόρφυρος, λαμβάνων δὲ τὴν χεῖρα τῆς μετὰ μεγάλου σεβασμοῦ:

— Δεσποινὶς Πλανῆ, ἀδελφὴ μου, εἶπε, σοῦ ζητῶ συγγνώμην διότι σὲ ἠνάγκασα νὰ προβῇς εἰς τοιοῦτο διάβημα, ἀλλ' ἐπρόκειτο περὶ τῆς τιμῆς τοῦ οἴκου Φρομών.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ Σιγισμὸνδος ἐγένετο μελαγχολικώτερος. Τὸ ταμεῖόν του δὲν ἐφαίνετο αὐτῷ πλέον ἀσφαλές οὐδὲ στερεόν. Καὶ ὅταν ἀκόμη ὁ Φρομὼν δὲν ἐζήτει παρ' αὐτοῦ χρήματα, ἐφοβέτο, συνώψιζε δὲ τοὺς φόβους του εἰς τρεῖς λέξεις διαρκῶς ἐπανερχομένας εἰς τὰ χεῖλη του ὁσάκις συνωμίλει μετὰ τῆς ἀδελφῆς του:

— Δὲν ἔχω ἐμπιστοσύνην!

Περίφροντις αἰείποτε διὰ τὸ ταμεῖόν του, τὴν νύκτα ὠνειρεύετο ὅτι πανταχόθεν τοῦτο διερωγὸς ἔμεναν ἀνοικτὸν μετ' ὅλας τὰς στροφάς τῆς κλειδός, ἥ ὅτι σφοδρὸν πνεῦμα ἀνέμου διεσκόρπιζε τὰ ἔγγραφα, τὰ τραπεζογραμμάτια, τὰς ἐπιταγὰς, τὰ χρεώγραφα καὶ ὅτι αὐτὸς ἔτρεχεν ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου κοπιᾶζων ὅπως τὰ συνάξῃ.

Τὴν ἡμέραν ὅτε εὐρίσκετο ὀπισθεν τοῦ δικτυωτοῦ του, ἐνόμιζεν ὅτι μικρὸς τις λευκὸς μῦς εἶχεν εἰσέλθει ἐντὸς τοῦ χρηματοκιβωτίου, ἀσχολούμενος τὰ πάντα νὰ δάκνῃ καὶ τὰ πάντα νὰ καταστρέφῃ καὶ καθιστάμενος εὐτραφέστερος καὶ εὐειδέστερος καθόσον ἡ καταστροφή ἠϋξανε.

Διὸ ὅτε μετὰ μεσημβρίαν ἡ Σιδωνία ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ μεσαναβάθρου μὲ τὴν κομψὴν ἀλλ' ἄσεμνον περιβολὴν τῆς, ὁ γηραιὸς Σιγισμὸνδος ἐφοικία ἐξ ὀργῆς. Ἐνόμιζεν ὅτι διήρχετο ἡ καταστροφή τῆς οἰκίας, ἡ καταστροφή ἐν πολυτελεῖ ἐνδυμασίᾳ, μὲ τὸ μικρὸν ὄχημά τῆς ἀναμείνον αὐτὴν εἰς τὴν θύραν, μὲ τὴν ἀναπαυτικὴν σκαμνίαν τῆς εὐτυχοῦς ἐταίρας.

Ἡ κυρία Ῥίσελρ οὐδαμῶς ὑπώπτευεν ὅτι ἐκεῖ ὀπισθεν τῶν παραθύρων ἐκείνου τοῦ ἱσογείου εὐρίσκετο κατὰ πάσαν στιγμὴν εἰς ἐκθρόν τῆς, κατασκοπεύων καὶ τὰς ἐλαχίστας τῶν πράξεων τῆς, πάσαν λεπτομέρειαν τοῦ βίου τῆς, τὰς ἀφίξεις καὶ ἀναχωρήσεις τῆς διδασκαλίσσης τοῦ κλειδοκυμβαλοῦ, τὴν κατὰ πάσαν πρωίαν ἐρχομένην ῥαπτρίαν, τοὺς ὑπαλλήλους,

τῶν καταστημάτων τοῦ Λούβρου μὲ τὰ πηλί-
κιά των φέροντα χρυσά σειρήνια, ὧν ἡ βαρεῖα
ἀμαξία ἐσταμάτα πρὸ τῆς πύλης μὲ κρότον κω-
δωνίσκων ὡς λεωφορεῖον συρόμενον ὑπὸ βωμ-
λέων ἵππων, παραφερόντων τὴν οἰκίαν Φρομῶν
εἰς τὴν χρεωκοπίαν ἐν ἄκρᾳ ταχύτητι.

Ὁ Σιγισμόνδος ἠρίθμει τὰ δέματα, ὑπελό-
γιζε τὸ βάρος των κατὰ τὴν διάβασίν των καὶ
διὰ τῶν ἀνοικτῶν παραθύρων εἰσεχώρει περίε-
ργος εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς οἰκίας τοῦ Ρίσελερ. Τὰ
πάντα ἐβλεπε, τοὺς μετὰ πατάγου τινασσομέ-
νους τάπητας, τὰ τοποθετούμενα εἰς τὸν ἥλιον
ἀνοθοφά σκεύη, πλήρη καχεκτικῶν καὶ παρκα-
καίρως φυέντων ἀλλὰ σπανίων καὶ πολυτίμων
ἀνθῶν, τὰς ἀπαστραπτούσας τοιχοστρωσίας.

Ἐβλεπεν ἀμέσως τ' ἀγοραζόμενα παρὰ τῆς
οἰκογενείας νέα ἀντικείμενα ὡς σχετιζόμενα μὲ
τὴν αἰτήσιν σημαντικοῦ τινος ποσοῦ χρημάτων.

Κατὰ τὴν ιδέαν του ἡ γυνὴ ἐκείνη μετέ-
βαλλεν ἤδη τὸν φίλον του, τὸν ἀριστον καὶ τὸν
ἐντιμότερον τῶν ἀνδρῶν εἰς ἀχρεῖον καὶ ἀναί-
σχυντον. Περὶ τούτου δὲν εἶχε τὴν ἐλαχίστην
ἀμφιβολίαν. Ὁ Ρίσελερ ἐγίνωσκε τὴν ἀτιμίαν
τοῦ καὶ τὴν ἀπεδέχετο. Τὸν ἐπλήρωνον διὰ τὰ
σιωπᾶ.

Βεβαίως ἦτο τερατώδης ἡ τοιαύτη εἰκασία.
Ἀλλ' εἶνε ἴδιον τῶν ἀγῶν χαρακτήρων οὔτινες
λαμβάνουσι γινῶσιν τοῦ κακοῦ χωρὶς αὐτοὶ ποτε
νὰ τὸ ἐξακησῶσι, νὰ φθάνωσιν ἀμέσως εἰς τὰ
ἔσχατα. Μόλις ἐπέισθη περὶ τῶν μεταξὺ τοῦ
Γεωργίου καὶ τῆς Σιδωνίας ὑπαρχουσῶν ἐνόχων
σχέσεων, ἡ ἀτιμία τοῦ Ρίσελερ ἐφάνη εἰς τὸν
ταμίαν ἥττον ἀπαράδεκτος. Εἶδε μὴ πῶς ἄλλως
ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀδιαφορίαν αὐτοῦ ἀπέ-
ναντι τῶν δαπανῶν τοῦ συνεταίρου του;

Ὁ ἀγαθὸς Σιγισμόνδος μὲ τὴν μικρόν του καὶ
συστηματικὴν αὐτοῦ ἐντιμότητα δὲν ἠδύνατο
νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀδρότητα τῶν αἰσθημάτων τοῦ
Ρίσελερ. Ὁ χαρακτήρ αὐτοῦ μὲ τὰς μεθοδικὰς
του ἐξεις περὶ τὴν τήρησιν τῶν βιβλίων καὶ τὴν
ἐμπορικὴν του ὀξυδέρκειαν ἀπείχε πολὺ τοῦ ἀ-
φρημένου, τοῦ ἀμηχάνου χαρακτήρος τοῦ ἀν-
δρός ἐκείνου, καλλιτέχνου ἀμα καὶ ἐφευρέτου.
Ἐκρινε πάντα τὰ συμβαίνοντα ἐξ ἰδίας ἀντιλή-
ψεως, μὴ δυνάμενος νὰ ὑποθέσῃ ὁποῖός τις εἶνε
ὁ ἄνθρωπος ὁ κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ πάθους τῆς
ἐφευρέσεως καὶ ὁ ἐμμένων διαρκῶς εἰς σταθεράν
τινα ιδέαν. Οἱ τοιοῦτοι εἶνε ὑπνοβάται καὶ κυτ-
τάζουν χωρὶς νὰ βλέπωσιν.

Ὁ Σιγισμόνδος ὅμως ἐνόμιζεν ὅτι ὁ Ρίσελερ
ἔβλεπεν.

Ὁ λογισμὸς οὗτος σφόδρα ἐθλίβε τὸν γηραιὸν
ταμίαν. Κατ' ἀρχὰς προσήλου ἀτενῶς τὸ βλέμ-
μα ἐπὶ τοῦ φίλου του ὁσάκις οὗτος εἰσῆρχετο
εἰς τὸ ταμεῖον· εἴτα ἀποθαρρυνόμενος ἐκ τῆς
ἀπαθείας καὶ ἀναληθείας του, ἦν ἐθεώρει προ-

μεμελετημένην καὶ ἐθελουσίαν, ἐπιπροσθέτως ὡς
προσωπεῖον τεθειμένην ἐπὶ τῆς μορφῆς του, ἀ-
πέστρεφε τὸ ὄμμα ἐξερευνῶν τὰ ἐγγράφα του
ὅπως ἀποφύγῃ τ' ἀπατηλὰ του βλέμματα καὶ
ὠμίλει πρὸς τὸν Ρίσελερ βλέπων πρὸς τὸν κῆπον
ἢ πρὸς τὸ δικτυωτὸν ἔρκος τοῦ γραφείου του.
Καὶ οἱ λόγοι του ὡσαύτως ἦσαν συγκεχυμένοι,
παραβλῶπες ὅπως τὰ βλέμματά του. Ἀκριβῶς
δὲν ἐφαίνετο πρὸς ποῖον ἀπηυθύνοντο.

Δὲν ἀπηυθύνε πλέον αὐτῷ φιλικὰ μειδιήματα
οὔτε ἀνεζήτηι ἀναμνήσεις ἀναδιφῶν τὸ βιβλίον
τοῦ ταμεῖου τοῦ καταστήματος καὶ λέγων:

— Ἰδοὺ τὸ ἔτος ὅπου εἰσῆλθες... ἰδοὺ ἡ πρώτη
αὔξησις τοῦ μισθοῦ σου!... Ἐνθυμεῖσαι;... Ἐφά-
γαμεν μαζὶ εἰς τοῦ Δουὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν....
Καὶ τὸ βράδυ ἐπήγαμεν εἰς τὸ καφενεῖον τῶν
Τυφλῶν... αἶ; Τί ζεῦκι!

Ἐπὶ τέλους ὁ Ρίσελερ παρετήρησε τὴν παρὰ-
δοξον ψυχρότητα τὴν ἐπελθοῦσαν μεταξὺ αὐτοῦ
καὶ τοῦ Σιγισμόνδου, ὠμίλησε δὲ περὶ αὐτῆς
πρὸς τὴν σύζυγόν του.

Ἀπὸ τινος χρόνου καὶ αὐτὴ ἠσθάνετο τὴν
ἀντιπάθειαν ἐκείνην ἣτις περιεπόλει περὶ αὐτήν.
Ἐνίοτε ὅτε διήρχετο διὰ τῆς αὐλῆς ἐστενοχω-
ρεῖτο ἐκ τῶν κακεντρεχῶν βλεμμάτων, αἵτινα τὴν
ὑπεχρέωνον νὰ στρέφῃ νευρικῶς τὸ πρόσωπον
πρὸς τὴν τρώγλην τοῦ γηραιοῦ ταμίου. Ἡ με-
ταξὺ τῶν δύο φίλων ψυχρότης τὴν κατεπτόησεν,
τάχιστα δ' ἐφρόντισε νὰ προειδοποιήσῃ τὸν
σύζυγόν της ὡς πρὸς τὴν ἐνδεχομένην καταλα-
λίαν τοῦ Πλανῆ.

— Δὲν βλέπεις λοιπὸν ὅτι σὲ ζηλεῖ διὰ τὴν
θέσιν σου; εἶπεν αὐτῷ. Εἰς πρώην ἵσος του νὰ
γείνη ἀνώτερός του, αὐτὸ δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸ
ὑποφέρῃ... Δὲν πρέπει ὅμως κανεὶς νὰ φροντίζῃ
δι' ὅλας αὐτὰς τὰς ἐχθροπαθείας... Ἐγὼ ἐδῶ
μέσα εἶμαι περικυκλωμένη ἀπὸ αὐτάς.

Ὁ ἀγαθὸς Ρίσελερ ἤνοιγεν ὑπερμετρῶς τοὺς
στρογγύλους ὀφθαλμούς του λέγων.

— Σὺ!...

— Ναί· καὶ εἶνε φυσικόν, ὅλοι αὐτοὶ μὲ μι-
σοῦν... Ἐχθρεύονται τὴν μικράν Σέβη διότι ἐ-
γίνει κυρία Ρίσελερ... Κύριος οἶδε πόσας αἰσχρο-
τητας διαδίδουν ἐναντίον μου. Καὶ ὁ ταμίης
σας δὲν κρατεῖ καὶ αὐτὸς τὴν γλωσσάν του,
ἐννοιά σου!.. Τί κακὸς ἄνθρωπος!

Αἱ ὀλίγαι αὐταὶ λέξεις παρήγαγον τὸ ἐπι-
διωκόμενον ἀποτέλεσμα. Ὁ Ρίσελερ ἀγανακτή-
σας, μὴ καταδεχόμενος νὰ παραπονηθῇ, ἀντα-
πέδωκε ψυχρότητα ἀντὶ ψυχρότητος. Οἱ δύο
ἐκεῖνοι ἐντιμοὶ ἄνδρες πλήρεις δυσπιστίας κατ'
ἀλλήλων δὲν ἠδύναντο πλέον νὰ συναντηθῶσιν
ἄνευ δυσαρρεσκείας, οὕτως ὥστε μετὰ τινα χρό-
νον ὁ Ρίσελερ ἔπαυσεν ὀλοτελῶς νὰ εἰσέρχεται
εἰς τὸ ταμεῖον. Ἀλλως τε ἦτο εὐκολον αὐτῷ τὸ
τοιοῦτο, διότι περὶ πασῶν τῶν χρηματικῶν ὑπο-

θέσεων ἐμερίμνα ὁ Φρομών. Κατὰ τὸ τέλος ἐκάστου μηνὸς ἔφερον αὐτῷ τὸν μισθὸν του κατ' οἶκον. Τοῦτου ἐνεκα ἐπῆλθε εὐκολία μειζων εἰς τὸν Γεώργιον καὶ τὴν Σιδωνίαν περὶ τὴν διαπραξίν παντοίων αἰσχροτήτων.

Ἦσχολεῖτο τότε ἡ Σιδωνία εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προγράμματος τοῦ πολυτελοῦς βίου της. Τῆς ἔλειπε μία ἔπαυλις. Κατὰ βάθος αὐτὴ ἀπεστρέφετο τὰ δένδρα καὶ τοὺς ἀγρούς καὶ τὰς κονιοροτοσκεπεῖς ὁδοὺς: «χειρότερον πράγμα ἀπὸ αὐτὸ εἰς τὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει!» ἔλεγεν. Ἀλλ' ἡ Κλαίρη Φρομών διήρχετο τὸ θέρος ἐν Σαβινῷ. Ὅτε ἐπῆρχοντο αἱ πρῶται ὥραϊαι θεριναὶ ἡμέραι εἰς τὸ κατώτερον πάτωμα ἡτοιμαζόν τὰς ἐπισκευάς, κατεβίβαζον τὰ παραπετάσματα ἐκ τῶν παραθύρων, μία δὲ μεγάλη ἀμαξά σκευαγωγός, ἐφ' ἧς ἐταλαντεύετο σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ κυανοθαφές λίκνον τῆς μικρᾶς, μετέβαιναν εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ πάππου. Εἶτα πρῶϊαν τινὰ ἢ μήτηρ, ἢ μάμμη, τὸ παιδίον καὶ ἡ τροφὸς του, φυρμός ἐκ λευκῶν ἱματίων καὶ ἐλαφρῶν πέπλων, ἀπῆρχετο ἐντὸς ὀχήματος συρμένου ὑπὸ δύο καλπαζόντων ἱππῶν πρὸς τὰς χλοεράς ἐκτάσεις τὰς φωτιζομένας ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τὰς δενδροστοιχίας μὲ τὴν συγκεκριρασμένην σκιάν των.

Ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἀπέμενε τότε ἄσχημος, ἔρημος· καίτοι δὲ ἡ Σιδωνία τὴν ἡγάπα καὶ κατ' αὐτὴν προσέτι τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους, ὅτε φλέγεται ὡς κάμινος, μετὰ λύπης οὐχ ἦτον ἀνελογίζετο ὅτι πᾶσαι αἱ κομφαὶ καὶ πλούτιαι παρισιναὶ περιεπάτουν παρὰ τὰς διαφόρους παραλίας σκεπόμεναι ὑπὸ τῶν ἀνοικτοῦ χρώματος ἀλεξηλίων των καὶ μεταχειρίζονται τὸ ταξιειδίον ὡς πρόσφασιν μυρίων νέων ἐφευρέσεων, παντοίων λίαν ἰδιοτρόπων καὶ παρατόλμων μεταβολῶν τοῦ συρμοῦ, χάρις εἰς τὰς ὁποίας ἐπιτρέπεται αὐταῖς νὰ δεικνύωσι τὴν τορευτὴν των κνήμην καὶ τὰς γυνθίας καστανὰς πλεξίδας τῆς μακρᾶς κόμης των.

Ἀλλὰ περὶ θαλασσίων λουτρῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνη λόγος, καθότι ὁ Ῥίςλερ δὲν ἠδύνατο ν' ἀπουσιάσῃ.

Ν' ἀγοράσῃ ἔπαυλιν ἀφ' ἐτέρου; δὲν εἶχεν ἀκόμη τὰ μέσα.

Ναὶ μὲν ὁ ἐραστὴς ἦτο πάντοτε πρόθυμος ὅπως ἱκανοποιήσῃ τὸν νέον τοῦτον πόθον, ἀλλ' ἡ ἔπαυλις δὲν ἀποκρύπτεται ὅπως ἐν ψέλλιον ἢ ἐν πολῦτιμον ὕφασμα. Ἐπρεπε καὶ ὁ σύζυγος νὰ τὴν παραδεχθῇ. Δὲν ἦτο εὐκολον τὸ πράγμα, ἀλλ' ὅμως μὲ τὸν Ῥίςλερ ἠδύνατο νὰ τὸ ἀποπειραθῇ.

Ὅπως προετοιμάσῃ τὴν ὁδὸν ἐλάλει αὐτῷ ἀκαταπαύστως περὶ μικρᾶς τινος ἐξοχικῆς οἰκίας, κειμένης εἰς τὰ περίξ τῶν Παρισίων καὶ μὴ τιμωμένης πολὺ ἀκριβῶς. Ὁ Ῥίςλερ ἠκροᾶτο

μειδιῶν· ἀνελογίζετο καὶ αὐτὸς εὐχαρίστως τὸν ὑψηλὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ καὶ τὸν κῆπον πλήρη ὀπωροφόρων δένδρων, καταλαμβανόμενος ἡδὴ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῆς μακίας τῆς ιδιοκτησίας, ἥτις ἐπέρχεται ὁμοῦ μὲ τὸν πλούτον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο ἔμφρων, ἔλεγε:

— Θὰ ἴδωμεν... θὰ ἴδωμεν... Ἀς ἀναμείνωμεν τὸ τέλος τοῦ ἔτους.

Τὸ τέλος τοῦ ἔτους, δηλαδὴ τὸν ἰσολογισμόν.

Τὸν ἰσολογισμόν!

Εἶνε ἡ μαγικὴ λέξις. Δι' ὅλου τοῦ ἔτους προχωρεῖ τις ἀδιαλείπτως παραφερόμενος ὑπὸ τοῦ στροβίλου τῶν ὑποθέσεων. Τὸ χρῆμα εἰσέρχεται, ἐξέρχεται, κυκλοφορεῖ, ἐπισύρει καὶ ἄλλο, ἐξοδεύεται· καὶ ἡ περιουσία τῆς οἰκίας ὡς ὄφισ τίλθων, ἀσύλληπτος, ἀδιακόπως κινούμενος μῆκυνεται, βραχύνεται, ἐλαττοῦται ἢ αὐξάνει, χωρὶς νὰ δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀληθῆ της κατάστασιν πρὶν ἢ ἐπέλθῃ στιγμή τις ἀναπαύσεως. Μόνον κατὰ τὸν ἰσολογισμόν θὰ γνωσθῇ ὅτι πραγματικῶς εἶνε, καὶ ἂν τὸ ἔτος, τὸ ὁποῖον φαίνεται καλὸν εἶνε πραγματικῶς τοιοῦτο.

Συνήθως ὁ ἰσολογισμὸς γίνεται περὶ τὰ τέλη τοῦ Δεκεμβρίου, ὀλίγον τι πρὸ τῶν ἑορτῶν τοῦ Χριστουγέννων ἢ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖ ἐπὶ πλέον ἐργασίαν ὁ καταρτισμὸς του, ἐργάζονται καὶ τὴν νύκτα μέχρι ὥρας λίαν προκεχωρηκυίας. Ὅλον τὸ κατὰστημα διατελεῖ εἰς κίνησιν. Αἱ λυχναὶ αἵτινες μένουσιν ἀνημμέναι εἰς τὰ γραφεῖα πολὺ ἀφοῦ ταῦτα κλεισθῶσι φαίνονται οἰονεὶ συμμετέχουσαι τῆς ἐορτῆς τῆς τελευταίας αὐτῆς ἐβδομάδος τοῦ ἔτους, καθ' ἣν τόσα παράθυρα φωτίζονται χάρις εἰς τὰς οικογενειακάς ἐσπερίδας. Πάντες μέχρι τοῦ ἐσχάτου ὑπαλλήλου τοῦ καταστήματος ἐνδιαφέρονται διὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἰσολογισμοῦ. Αἱ αὐξήσεις τοῦ μισθοῦ, τὰ δῶρα τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἐξαρθῶνται ἐκ τοῦ εὐτυχοῦς ἐκείνου ἀριθμοῦ. Διὸ ἐνῶ ἐξελέγχονται τὰ σημαντικὰ συμφέροντα πλουσίου ἐργοστασίου, εἰς τὰ πενιχρὰ πέμπτα πατώματα, εἰς μικροὺς οἰκίσκους κειμένους εἰς τὰ περίχωρα, αἱ σύζυγοι τῶν ὑπαλλήλων, τὰ τέκνα, οἱ γηραιοὶ γονεῖς ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ ἰσολογισμοῦ, οὗ τὸ ἀποτέλεσμα ἔσται αἰσθητὸν καὶ εἰς αὐτοὺς εἴτε διὰ τοῦ διπλασιασμοῦ τῆς μισθοδοσίας εἴτε δι' ἀγορᾶς πρὸ πολλοῦ ἀναβαλομένης, ἣν ἡ δωρεὰ θὰ καταστήσῃ τέλος πάντων ἐφικτήν.

Εἰς τὸν οἶκον Φρομών καὶ Ῥίςλερ, ὁ Σιγισμόνδος Πλανῆς εἶνε ὁ ἐφέστιος θεὸς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, τὸ δὲ δικτυωτὸν του γραφεῖον ἀγκιστήριον ἐνθα ἀγρυπνοῦσι πάντες οἱ ὑπάλληλοι. Ἐν τῇ σιγῇ τοῦ βεβυθισμένου εἰς ὕπνον ἐργοστασίου αἱ βαρεῖαι σελίδες τῶν ὀγκωδῶν βιβλίων παταγοῦσι στρεφόμεναι· ὀνόματα ἀπαγγελλόμενα μεγαλοφώνως προκαλοῦσιν ἐρεῦνας εἰς

ἄλλα κατάστιχα. Τρίζουν αἱ γραφίδες. Ὁ γηραιὸς ταμίης περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ὑπαρχηγῶν ἔχει τὸ ἦθος περίφροντι καὶ φοβερόν. Ἐκ διαλειμμάτων ὁ Φρομὼν πρὶν ἢ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἀμύχαν προσέρχεται μὲ τὸ σίγαρον εἰς τὸ στόμα, μὲ τὰ χειρόκτια εἰς τὰς χεῖρας, κομψός. Βαδίζει βραδέως, ἀκροποδητεῖ, κύπτει ἀπὸ τῆς θυρίδος καὶ ἐρωτᾷ :

— Λοιπόν; . . . προχωρεῖ ἡ ἐργασία :

Ὁ Σιγισμὸνδος ἐκφέρει γρυλλισμὸν καὶ ὁ νεαρὸς καταστηματοῦχος ἀπέρχεται μὴ τολμῶν νὰ ἐρωτήσῃ τι πλέον. Μαντεύει ἐκ τοῦ ἤθους τοῦ ταμίου ὅτι αἱ εἰδήσεις εἶνε κακάι.

Τῷ ὄντι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν ἐπαναστάσεων, ὅτε ἐμάχοντο ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ ἐργοστασίου, οὐδέποτε ἐλεινότερος ἰσολογισμὸς ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φρομῶν. Τὰ ἐσοδα καὶ τὰ ἐξοδα ἦσαν ἴσα περίπου. Τὰ γενικά ἐξοδα εἶχον ἀπορροφήσει τὰ πάντα, ἐπὶ πλέον δὲ ὁ Φρομὼν εὐρίσκειτο χρεώστης σημαντικοῦ ποσοῦ ἀπέναντι τοῦ ταμίου. Ἀξιοθρήνητος ἦτο ὁ ὄψις τοῦ γηραιοῦ Πλανῆ ὅτε τὴν 31 Δεκεμβρίου ἀνῆλθεν ὅπως ἀνακοινώσῃ εἰς τὸν Γεώργιον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας του.

Ὁ Γεώργιος ἀποδέχθη τὴν ἀγγελίαν μετὰ φαιδρότητος, μαλλον. Ἦλπιζεν ὅτι τὸ ἐπιὸν ἔτος αἱ ὑποθέσεις θὰ ἔβαινον καλλίτερα. Ὅπως ἀποδῶσῃ δὲ εἰς τὸν ταμίαν τὴν καλὴν διάθεσιν ἐχορήγησεν αὐτῷ ὄψεαν ἑκατὸν ἐκ χιλίων φραγκῶν. Ἀντὶ τῶν πεντακοσίων, ἅτινα ἐδίδεν ἄλλοτε πρὸς αὐτὸν ὁ θεὸς του. Ἡ αὐτὴ γενναϊδωρὸς διάθεσις ἐξεδηλώθη πρὸς πάντας, ἐν τῇ γενικῇ δὲ εὐαρεσκείᾳ ἐλησμονήθη ταχέως τὸ θλιβερόν ἀποτέλεσμα τῶν λογαριασμῶν τοῦ λήξαντος ἔτους. Ὡς πρὸς τὸν Ῥίσιλερ δέ, ὁ Γεώργιος ἀνεδέχθη νὰ καταστήσῃ αὐτὸν ἐνήμερον εἰς τὰ τῆς καταστάσεως.

Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ μικρὸν γραφεῖον τοῦ συντακτοῦ του, ἐνθα τὸ φῶς ὥς εἰς ἐργαστήριον καλλιτέχνου, κατέπιπεν ἄνωθεν ἐπὶ τοῦ ρεμβάζοντος ἐφευρέτου, ὁ Φρομὼν ἐδίστασε πρὸς στιγμήν, αἰσχυνόμενος καὶ αἰσθανόμενος τυφλὴν συνειδήτος δι' ὅτι ἤρχετο νὰ πράξῃ.

Ὁ Ῥίσιλερ ἀκούσας τὸν κρότον τῆς θύρας ἐστράφη περιχαρής.

— Γεώργιε, Γεώργιε, φίλε μου! . . . Τὴν εὐρηκα τέλος πάντων τὴν ἐκτυπωτικὴν μηχανήν! . . . ἀνέκραξεν. Ὑπάρχουν ἀκόμη μερικά ἀτέλειαι, ἀλλ' ἀδιάφορον! . . . Τώρα εἰμαι βέβαιος περὶ τοῦ ἔργου μου. . . Ὅχι ἰδῆς, θὰ ἰδῆς! "Α, οἱ Προσασσῶν δὲν θὰ ἠμπορέσουν νὰ παλαίσουν! . . . Μὲ τὴν ἐκτυπωτικὴν μηχανὴν Ῥίσιλερ καταβάλλομεν πάντα συνγωνισμόν!

(Ἔπεται συνέχεια).

ΛΗΣΜΟΝΗΘΕΙΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Αἱ κάτωθι σελίδες ἀπεσπάσθησαν ἐκ τοῦ πρώτου τόμου τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑστίας τοῦ περιλαμβανόμενης τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη. Ἐν αὐταῖς ὁ στρατάρχης τῆς Πελοποννήσου μετὰ τῆς χαρακτηρίζουσας αὐτὸν στωμυλίας ἀφηγεῖται τὰ κατὰ τὴν καταδίωξιν τῆς οἰκογενείας του ὑπὸ τῶν Τούρκων. ἐν ἔτει 1808.

Ἡ ΚΑΤΑΔΙΩΞΙΣ ΤΩΝ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΩΝ

... Ἐμάθαμε ὅτι ἦλθε τὸ συνοδικὸ καὶ τὸ φερμάνι ἐμάχωξα ὅλους ἕως 150 καὶ τοὺς εἶπα νὰ ἀναχωρήσωμεν νὰ πᾶμε εἰς τὴν Ζάκυνθον· αὐτοὶ ἀφοῦ ἤκουσαν ὅτι οἱ Ρούσσοι εἶχαν πάρει ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς ἐπῆγαν εἰς τὴν Νεάπολι, μὲ ἀπεκρίθησαν ὅλοι μὲ ἓνα στόμα· ὅτι «ἡμεῖς δὲν πηγαίνομεν εἰς τὴν Φραγκίαν καὶ θέλομε ν' ἀποθάνωμεν ἐπάνω εἰς τὴν πατρίδα μας». Ὁ ἀδελφός μου ὁ Γιάννης μὲ εἶπε ὅτι «θέλω νὰ μὲ φάγουν τὰ ὄρνεα τοῦ τόπου μας». Τοὺς ἔδωκα ἄλλη μὴ μία γνώμη, νὰ χωρισθοῦμε εἰς μπουλούκια ἀπὸ πέντε ἀπὸ ἑξ, νὰ κρυφθοῦμεν καὶ ἔτσι ν' ἀπεράσῃ ὁ Γεννάρης, ὁ Φλεβάρης καὶ ὁ Μάρτης, ὅσον νὰ λυώσουν τὰ χιόνια, καὶ τότε συναζόμεθα καὶ περπατοῦμε καθὼς καὶ προηγουμένως καὶ αὐτὸ τὸ πρόβαλα, διότι εἰς τρεῖς μῆνας ἦθελον σκορπισθοῦν τὰ ὄρδια καὶ ἐγλυτώναμεν ἀπ' ἐκεῖνον τὸν κίνδυνον· αὐτοὶ μ' ἀπεκρίθησαν ὅτι: «δὲν πᾶμε νὰ ἐξοδεύσωμεν τὰ λίγα γρόσια ὅπου ἔχομε, διατὶ οἱ καπεταναῖοι ἐσεῖς πέρνητε ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας» καὶ ἐγὼ τοὺς εἶπα ὅτι: «καματε τοῦτο καὶ ὅταν τὸν Μάρτη σμιζώμεν τοὺς ἀποζημιώσω εἰς ὅσα ἐξόδευσαν». Αὐτοὶ δὲν ἄκουσαν καὶ ἔτσι ἐκπληρώθηκαμεν μὲ τὴν σημαίαν ἀνοικτὴν εἰς ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ Μωρέως. — Ἡ σημαία εἶχεν ἓνα Χ, εἶχε καὶ ἄστρα καὶ φεγγάρι. — Τοὺς Κοντσαμπασίδες τοῦ Μωρέως τοὺς εἶχαν ἐνέχυρον εἰς τὴν Τριπολιτσᾶ τοὺς φίλους μας ὅπου εἶχαμεν εἰς τὴν Μάνη, καθὼς Κουμπουτουράκιδες, Μουρτζίνους καὶ λοιπούς, τοὺς εἶχεν ὁ Ἀντωνόμπεης ἐξορίσῃ εἰς τὴν Ζάκυνθον, καὶ δὲν εἶχαμε πλέον καταφύγιον εἰς τὴν Μάνη. Καὶ τὰ βουνὰ ἦσαν γεμάτα χιόνια καὶ δὲν εἰμπορούσαμε νὰ πᾶμε, ἀμὴ 30 ἐχωρίσθησαν κατὰ τὰ Πηγάδια καὶ οἱ ἄλλοι ἀνοίξαμεν μπαίρακι καὶ ἐτραβήξαμεν κατὰ τὸν Ἅγιον Πέτρο. Ἐστείλαμεν εἰς τὰ Βέρβενα νὰ μᾶς στείλῃ ψωμί καὶ ζωτροφίας, καὶ αὐτοὶ μᾶς ἀποκρίθησαν: «Ἐχμεν βόλια καὶ μπαρούτι», καὶ ἐπήγαμε καὶ τοὺς χαλάσαμε. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀπεράσαμεν πίσω εἰς τὰ Σαμπάκια· τότε ἐπρόσταξε ὁ Πασσᾶς ὅλαις ταῖς ἐπαρχίαις διὰ νὰ ἐβγουν Τούρκοι καὶ Ῥωμαῖοι νὰ μᾶς βαρέσουν.

Ἀπὸ Σαμπάκια ἐκατεβήκαμεν εἰς τὸ Μοναστήρι τῆς Βελανιδιάς, καὶ ἐστείλαμεν εἰς τὴν Καλαμάτα νὰ μᾶς στείλῃ ψωμί καὶ φουσέκια, καὶ οἱ Καλαματιανοὶ ἐβόδουντο νὰ μᾶς στείλουν· ἡμεῖς ἐκινήσαμεν τότε νὰ πάγωμεν μέσα εἰς τὴν Καλαμάτα διὰ νὰ κτυπήσωμεν τοὺς Τούρκους· τότε οἱ προστοὶ μᾶς ἔφερον οἱ ἴδιοι ζαερέ καὶ μπαρουτόβολο καὶ σκουρνάρια εἰς τὸν Ἅγιον Ἠλία πλησίον τῆς Βελανιδιάς· ἀπὸ ἐκεῖ ἐτραβήξαμε τὴν ἡμέραν καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὸ Πήδημα,